

T.C Amasya Üniversitesi

T.C.
AMASYA ÜNİVERSİTESİ

Proje Başlığı:
[Ulaştırma Sektörüne Genel Bir Bakış]

Proje No:
[FMB-BAP-15-0144]

Proje Yürütücüsü:
[Yrd. Doç. Dr. M. Burak BİLGİN]

Mayıs 2015
Amasya

T.C.
AMASYA ÜNİVERSİTESİ
BİLİMSEL ARAŞTIRMA PROJELERİ (BAP)
SONUÇ BİLGİ FORMU

Proje Kodu: FMB-BAP-15-0144

Proje Yürütücüsü: M. Burak BİLGİN

Proje Başlığı: Ulaştırma Sektörüne Genel Bir Bakış

Projenin Amacı: Bu projede ulusal ve yerel bazda sektör temsilcileri ile üniversite akademik personelinin bir araya gelmesi, ilgili alanlarda iletişim kurulması, iletişimin sürdürülmesi, sektör temsilcilerinin karşılaştıkları ve çözemedikleri problemlerin ortaklaşa çözümü, nitelikli personel yetiştirilmesi amaçlanmaktadır. Bu doğrultuda sektör temsilcileri ve Taşova MYO arasında işbirliği sağlamak amacıyla somut faaliyet ve etkinliklerin icra edilmesi hedeflenmektedir.

Proje Ekibi:1) M. Burak BİLGİN
2) Göksu DEMİREL
3) Yılmaz ÇAKIR
4) Güzide ŞENEL

- 5) Makbule CİVELEK ORUÇ
- 6) Olca SEZEN DOĞANCİLİ
- 7) Bayram İLTER
- 8) Özkan İMAMOĞLU
- 9) İ. Melih YILDIRIM
- 10) Sinem KILIÇKAP

Proje Süresi(Başlama-Bitiş):14.05.2015-15.05.2015

Kullanılan Bütçe:14.997.80

Projenin Çıktıları: Proje, ulusal ve yerel bazda sektör temsilcileri ile Amasya Üniversitesi arasında işbirliği kapsamında yapılacak faaliyetleri planlayarak işbirliğini geliştirmeye yönelik bir dizi etkinlik ve uygulamalara yönelik bir çalışma olmuştur. Ve projede 7 konu başlığı belirlenmiş olup, bu konulara ilişkin sorulara cevaplar aranmış, değerlendirilmeler sonucunda ise çözüm önerileri sunulmuştur. Bu konu başlıkları; Mesleki Eğitimde Mevcut Durum, Verimli Staj Planlaması, Uluslar arası Sektör İle Karşılaştırma, Sektörde Mevzuat, Sektör ve Eğitim Kurumu Koordinasyonu, Mesleki Etik Kriterleri ve Sektörde Aranan Niteliklerdir.

Sunulan çözüm önerileri ise aşağıdaki şekildedir:

Mevcut Eğitim Sistemi Göz Önünde Bulundurularak Getirilebilecek Öneriler

- Ders programları ve içerikleri sektörel bazda düzenlenmelidir.
- Nitelikli ara elaman yetiştirme konusunda özen gösterilmesi gereklidir.
- Verilmesi planlanan dersler hem teorik hem de pratik anlamda değer taşımalıdır.
- **Sektörle işbirliği sağlanarak öğrencilere verilecek olan seminer desteğiyle eğitim kalitesinin yükseltilmesi sağlanabilir.**
- Mesleki yeterlilik açısından okullar aracılığıyla standardizasyon sağlanmalıdır.
- Öğrencilerin yazılı ve sözlü iletişim becerilerini geliştirmelerine fırsat tanınmalıdır.
- Ulaştırma hizmetleri bölümü kapsamında diğer okullarla işbirliği yapılmalıdır.
- Öğrencilerin kariyerlerini şekillendirmek amacıyla mesleki anlamda deneyimlerini paylaşabilecek davetliler aracılığıyla kariyer günleri düzenlenmelidir.

Verimli staj planlaması için;

- Staj koşullarını maksimum derecede iyileştirebilmek.
- Staj yapılacak yerin bölümle ilişkili olmasını sağlamak.
- Staj süresi boyunca öğrencilerin işletmeye uyumunu sağlamak.
- Staj süresi boyunca bölümle ilişkilerin yapılmasını sağlamak.
- Çalıştıkları yerin benimsenmesini sağlamak.
- Bölümle ilgili farklı departmanlara gidilerek çeşitlendirme sağlamak.
- Emeğinin karşılığında azami ücret alınmasını sağlamak.
- Staj sonrasında işyerlerinde iş imkanı sağlamak.
- Staj yerleriyle bir sonraki staj dönemleri için anlaşmalar sağlamak.

Uluslararası Sektör İle Karşılaştırma

AB'yle bütünleşme sürecindeki ülkemiz, gerekli büyüme koşullarını sağlayabilmek ve bölgesel farklılıkları ortadan kaldırabilmek için önemli altyapı yatırımlarını sağlamak zorundadır. Türkiye'nin coğrafi konumuna uygun bir biçimde ülke genelinde ulaştırma modlarını eşgüdümlü olarak kullanabileceği bir altyapıyı geliştirmesi ve bu yapıyı özellikle endüstriyel bölgelerin bütünleşmesinin sağlanması yönünde kullanması gerekiyor. Günümüzde yaşanan siyasi ve ekonomik gelişmeler ışığında, ülkemizin enerji kaynaklarının dünya pazarına ulaştırılması açısından tam bir kavşak noktası olduğunu görüyoruz. Bu bağlamda ülkemizin ulaştırma ve lojistik ağlarını geliştirmesi, AB'ye üyelik açısından büyük önem taşımasının yanında Türkiye'nin ekonomik, sosyal ve siyasi gelişmişliği yönünden de son derece gereklidir.

Sektörde Mevzuat

- Mesleki alanda ahlak ve etik sorunu yaşanmaktadır. Bunun önüne geçilebilmesi için mevzuatta ilgili maddelerin ve yaptırımların güncellenmesi,
- Personelde olması gereken nitelikler, görünüş özellikleri, kılık kıyafet, konuşma şekli vb. kriterler önceden belirlenmeli ve mevzuatta yer almalıdır,
- Sektörde çalışan personeller hakkında işleyişi içeren veri sistemi oluşturulmalı ve personel referanslarında bilgilendirici olması gerektiği mevzuatta yer almalıdır,
- Otobüs kaptanlarının çalışma saatleri ve dinlenme kriterleri uluslar arası kriterler baz alınarak güncellenmeli ve mevzuatta yer almalıdır. Bu kriterler uymayan işverenlere çeşitli yaptırımlar yer almalıdır,
- Sektörle toplumun kaynaşması için mevzuatta belirli kişiler görevlendirilmeli ve sorumluluklar verilmelidir,
- Mevzuat maddelerinin genişletilmesi, detaylandırılması ve ölçütlerin belirlenmesi,
- Otobüs kaptanlığı bölümü olan okullarda insan ilişkileri, meslek etiği, iş ahlakı vb. dersler müfredata girmeli ve mevzuatla desteklenmeli,
- Otobüs kaptanlığı bölümüne kayıt olurken gerekli sağlık testleri şart koşulmalı ve mevzuatla desteklenmeli,
- Otobüs kaptanlığı bölümü müfredatında yer alan uygulamalı sürücülük dersleri çeşitli kurumlarca desteklenip simülasyon ya da emanet araçlarla yapılması yerine öğrencilerin daha aktif şekilde uygulama yapabilmeye olanağı sağlanması için ödenek sağlayacak kuruluşlar mevzuatta belirlenmeli,
- Mesleki yeterlilik konusunda AB standartlarına uyum sağlanmalı ve mevzuata yansıtılmalı,
- Mevzuatta yer alan konuların yasal dayanakları zenginleştirilmelidir.
- Öğrencilerden gelen talepler; Otobüs Kaptanlığı bölümü mezunu olduktan sonra girmiş oldukları E sınıfı ehliyet sınavında bazı kısımlarda (yazılı sınavlardan) muafiyet talep etmektedirler. Bu taleplerinin mevzuat içerisinde yer almasıyla bu bölümü okumayan kişilerden farklı bir özelliğe sahip olmak istemektedirler.
- Otobüs kaptanlığı bölümü hakkında çeşitli tanıtlar yapılması için belirli kişiler görevlendirilmeli ve mevzuata yansıtılmalıdır. Gerek yeni iş alanları tanıtları için gerekse de bölümün daha prestijli olabilmesi için çalışmalar yürütülmesi istenmektedir.

Sektör ve Eğitim Kurumu Koordinasyonu

Ulaştırma sektörünün hem insan kaynağı açısından hem de teknolojik anlamda yetersiz olması, sektörde eğitim- meslek koordinasyonunun önemini ortaya çıkarmaktadır. Zira Ülkemiz ulaştırma sektörünün çağdaş teknoloji ve insan kaynağı açılarından yetersiz olması, çoğu yatırımlarda yabancı firma ve ürünlerinin kullanılmasını gerektirmekte, ancak bilgi ve denetim yetersizliği yüzünden genelde olumsuz ve yüksek maliyetli sonuçlar elde edilmektedir.

Ulaştırma alanında orta ve yükseköğretimin yetersizliği, az sayıda da olsa eğitilmiş personelin ulaştırma sektöründe istihdam edilmemesi, -birkaçı dışında- kamu ve özel kurumların ulaştırma dalındaki eğitime ve araştırmaya yeterli önemi vermemeleri, bunun temel nedenleridir.

Gerek ülkemizde sunulan ulaşım hizmetinin dışarıdan gözlemlenen kalitesi, gerekse ilgili kamu ve özel kurumlarında çalışan kişilerle yapılan görüşmeler, bu sektörde şaşırtıcı düzeylerde bilgi ve deneyim eksikliği olduğu izlenimini uyandırmaktadır. Buna rağmen bu kurumlarda meslek içi eğitimlere yeterince önem verilmemekte; eğitim, araştırma, planlama ve koordinasyon amacıyla kurulan birimlerde ise "dostlar alışverişte görsün" felsefesi sürdürülmektedir.

Bu anlamda sektörün etkili, verimli ve tüm modlarla rekabete dayalı bir sisteme kavuşturulması için başta mesleki eğitim ve devamında, yüksek öğretim sisteminin bu yapıya dahil edilmesi suretiyle bilimsel eğitimle sektörün ihtiyaç duyduğu kaliteli insan kaynağının yetiştirilmesi gerekmektedir.

Mesleki Etik Kriterleri

- İş disiplinsizliğine sebebiyet verecek davranışlarda bulunmamak
- Çalışma saatlerine uygun hareket etmek
- Empati yeteneği ile hareket etmek
- Kılık kıyafet konusunda dikkatli olmak
- Mesleki gereklilikleri yerine getirmek
- Ahlaki değerleri yok saymamak
- Meslek üyelerine ve meslek etiği disiplinine saygı göstermek
- Meslek üyeleri ile iletişim halinde olmak

- Öz denetimi sağlamak
- İlişkilerde dürüst ve güvenilir olmak
- İş hayatı içerisinde doğru davranış kalıplarını uygulamak
- Yasalara bağlı hareket etmek
- Mesleki sorumlulukları yerine getirebilmek adına inisiyatif kullanmak
- Mesleki düzenlemelere uymak ve takip etmek
- Meslek ideallerini korumak
- Verilen görevleri zamanında ve eksiksiz olarak yerine getirmek
- İş kalitesini ve işleyişini önemsemek
- Kurum ya da kişi olanaklarını bireysel çıkarlar için kullanmamak
- Yanlış ya da eksik bilgilendirmede bulunmama
- Çıkar çatışmalarına girmeme
- Sorumluluk ve güvenliğin önemsenmesi
- Görevi kişisel nedenlerle ihmal etmeme
- Görevi kötü niyetler ve amaçlar için kullanmama
- Dogmatik davranışlarda bulunmama
- İdeolojik ya da siyasal çatışma ya da ayrımcılığa girmeme

Sektörde Aranılan Nitelikler

- SRC Belgesine sahip olmak
- Gerekli eğitim bilgisine sahip olmak
- Mesleki yeterlilik açısından deneyimli olmak
- İletişim becerilerini geliştirecek faaliyetlerde bulunmuş olmak
- Kişisel gelişimi sağlayabilecek sertifikalara sahip olmak
- İlk yardım bilgilerine sahip olmak ve gerekli durumlarda uygulayabilmek
- Psikoteknik Test Belgesine sahip olmak
- Askerlik hizmetini tamamlamış olmak
- Sağlık belgesi almış olmak
- İleri ve güvenli sürüş teknikleri konusunda bilgili olmak
- Daha önce herhangi bir sebepten ötürü ehliyetine el konulmamış olmak
- Öğrenmeye ve gelişime açık olmak
- Dil bilmek
- Yazılı ve sözlü iletişim becerileri gelişmiş olmak